

Sygn.akt III AUa 619/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Alicja Sołowińska

Sędziowie: Sławomir Bagiński

Bożena Szponar - Jarocka

Protokolant: Magdalena Zabielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 listopada 2020 r. w B.

sprawy z odwołania J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 26 czerwca 2020 r. sygn. akt III U 887/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz J. K. 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sławomir Bagiński Alicja Sołowińska Bożena Szponar – Jarocka

Sygn. akt III AUa 619/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał J. K. prawo do emerytury od 1 czerwca 2019 r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku. Jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że może być wypłacane tylko jedno – wyższe lub wybrane przez wnioskodawcę świadczenie.

Z odwołaniem od tej decyzji wystąpił ubezpieczony – J. K., który zaskarżył decyzję w zakresie zawieszenia wypłaty świadczenia. Odwołujący się wniósł o zmianę decyzji poprzez uchylenie zawieszenia wypłaty świadczenia z uwagi na pobieranie emerytury wojskowej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z 26 czerwca 2020 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał J. K. prawo do wypłaty świadczenia obliczonego przy uwzględnieniu cywilnego stażu ubezpieczeniowego oraz zasądził od organu rentowego na rzecz J. K. 180 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. K., urodzony (...), pełnił służbę w Wojsku Polskim od 15 września 1971 r. do 31 sierpnia 1998 r., tj. 26 lat, 11 miesięcy i 16 dni. Decyzją z 10 listopada 1998 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. przyznało J. K. prawo do emerytury wojskowej. Do wysługi emerytalnej zaliczono zatrudnienie od 1 września 1965 r. do 30 czerwca 1968 r. w (...) Fabryce (...), jako ucznia na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, a następnie od 1 lipca 1968 r. do 13 września 1971 r. w tym samym zakładzie na stanowisku ślusarza, łącznie w wymiarze 6 lat i 13 dni. Łącznie wysługa emerytalna wynosiła 32 lata, 11 miesięcy i 29 dni. Obliczona na tej podstawie emerytura wyniosła 82,69% podstawy wymiaru, z tym, że ograniczono ją do 75% podstawy wymiaru według zasady nieprzekraczania 75%. Wypłata świadczenia była zawieszona do 31 sierpnia 1999 r. ze względu na pobranie jednorazowo uposażenia dwunastomiesięcznego.

Decyzją z 24 listopada 1999 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. przyznało J. K. prawo do wojskowej renty inwalidzkiej dla inwalidy III grupy w wymiarze 40% podstawy wymiaru. Wypłata renty inwalidzkiej uległa zawieszeniu w związku ze zbiegiem z prawem do emerytury, które jest świadczeniem korzystniejszym. W tej samej dacie organ rentowy wydał zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury uległ podwyższeniu z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15% (łącznie 82,69% + 15% = 97,69%), z tym że ograniczono ją do 75% podstawy wymiaru. Ustalono tą decyzją świadczenie emerytalne było waloryzowane.

Ubezpieczony nie składał do Wojskowego Biura Emerytalnego wniosków o doliczenie do wysługi emerytalnej stażu pracy po zwolnieniu ze służby. Ewentualna zmiana wysługi emerytalnej pozostawałaby bez wpływu na wysokość pobieranej emerytury, gdyż maksymalna wysokość emerytury zgodnie z art. 18 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (tekst jednolity obowiązujący w dacie wydania skarżonej decyzji, Dz.U. z 2019 r. poz. 289 ze zm.) nie może przekraczać 75% podstawy wymiaru, a ustalony wymiar wyniósł 97,69%.

W trakcie pobierania wojskowego świadczenia emerytalnego J. K. był zatrudniony w Jednostce Wojskowej nr (...) w G., początkowo w wymiarze 1/2 etatu: od 16 września 1999 r. do 30 września 2006 r., a następnie w pełnym wymiarze czasu pracy: od 1 października 2006 r. do 31 grudnia 2011 r. Wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych został złożony 12 czerwca 2019 r., a 7 sierpnia 2019 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, przyznającą wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji zsumowana z kwotą zwaloryzowanego kapitału początkowego i podzielona przez średnie dalsze trwanie życia. Jednocześnie zawieszono wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia.

Sąd Okręgowy wskazał, że podstawę decyzji organu rentowego stanowią przepisy art. 2, art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) oraz art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 289). Zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin stosuje się - wynikającą z art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - zasadę wypłaty jednego świadczenia, a zatem wypłaca się jedno z

tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Z kolei art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określa wyjątki od tej zasady. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r.), a od 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r.).

Sporne w sprawie było czy emerytura wojskowa obliczona według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych dotyczy wyłącznie żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a więc nie odnosi się do ubezpieczonego. W takiej sytuacji ubezpieczonemu przysługiwałaby wypłata tylko jednego z tych świadczeń - wyższego lub przez niego wybranego. Taka interpretacja przepisu art. 95 ust. 2 ustawy w związku z art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym, stanowi w ocenie odwołującego się wykładnię niezgodną z najnowszym orzecznictwem Sądu Najwyższego.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że tym zagadnieniem prawnym zajmował się Sąd Najwyższy w sprawie o sygnaturze akt I UK 426/17. W uzasadnieniu wyroku z 24 stycznia 2019 r. Sąd Najwyższy przyjął, że problem w niniejszej sprawie sprowadza się do interpretacji użytego w art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zwrotu „emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” i rozstrzygnięcia, czy ma on znaczenie podmiotowe czy też przedmiotowe - ukierunkowane na sposób jej obliczenia. Artykuł 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych umożliwia emerytowanym żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom służb mundurowych nabycie prawa do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, po spełnieniu jego ustawowych przesłanek. W przypadku sprzężenia tego prawa nie tylko z wiekiem emerytalnym, ale także z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych (przy emeryturze z systemu zdefiniowanego świadczenia), w stażu emerytalnym nie uwzględnia się okresów służby wojskowej oraz służby w formacjach „mundurowych”, jeżeli z tego tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych (art. 5 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Tak samo jest w przypadku emerytury z systemu zdefiniowanej składki przewidzianej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. i niepowiązanej z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, gdyż o prawie do niej decyduje wyłącznie wiek emerytalny i zgromadzony kapitał składkowy pochodzący z „cywilnego” okresu ubezpieczenia (nie dotyczy to zwolnionych ze służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy nie mają ustalonego prawa do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób lub którzy prawo to utracili). Z uwagi na uwarunkowania wiekowe, żołnierzom, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., emerytura obliczana jest na podstawie kapitału składkowego. Z powyższych spostrzeżeń wynika, że niezależnie od daty przyjęcia do służby (i niezależnie od rodzaju emerytury) emeryt wojskowy nie może mieć uwzględnionego okresu służby wojskowej w emeryturze z powszechnego systemu emerytalnego. W tym zakresie sytuacja żołnierzy przyjętych do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. i przed tym dniem ukształtowana jest jednakowo.

Inaczej natomiast rzecz się przedstawia w aspekcie wpływu „cywilnych” okresów stażu emerytalnego na prawo i wysokość świadczeń wojskowych. Do wysługi emerytalnej żołnierza, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999 r., zalicza się (z urzędu) posiadane przed przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy emerytalnej (art. 16 ust. 1 w związku z art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin). Okresy te uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (a o 1,3% za każdy następny rok i 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę). Tak ustalona emerytura podlega (na wiossek) zwiększeniu - w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby - o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok zatrudnienia przed 1 stycznia 1999 r. w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy

oraz za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia - pod warunkiem, że emerytura ta wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą (art. 14 ust. 1-4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych).

Natomiast prawo i wysokość emerytury żołnierzy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., uzależnia się wyłącznie od okresów służby wojskowej, co wynika z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. W konkluzji, żołnierz, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999 r., może – w świadczeniu wojskowym - korzystać z „cywilnej” wysługi emerytalnej, natomiast przyjęty do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. nie ma takiego uprawnienia. Prima facie wskazana wyżej różnica (mniej korzystne zasady obliczania emerytury dla żołnierzy przyjętych do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r.) mogłaby uzasadniać taki kierunek interpretacji art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z którego wynikałoby, że o prawie do pobierania dwóch emerytur decyduje data przyjęcia do służby. Oznaczałoby to, że użyte w ust. 2. tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza emeryturę przyznaną na podstawie tych przepisów, a w konsekwencji, że prawo do pobierania dwóch emerytur mają wyłącznie żołnierze, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. Nie sprzeciwia się temu rozumowaniu zasada wzajemności składki i prawa do świadczenia, która w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nigdy nie była pojmowana w sposób absolutny (por. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 11 grudnia 2006 r., SK 15/06, OTK-A 2006 nr 11, poz. 170; 27 stycznia 2001 r., SK 41/07, OTK-A 2010 nr 1, poz. 5). Wynika to z ogólnej logiki systemu ubezpieczeń społecznych, kierującego się nie tylko zasadą wzajemności składki i świadczeń, ale również zasadą solidarności międzypokoleniowej (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 października 2005 r., P 13/04, OTK-A 2002 nr 1, poz. 2) czy szerzej: solidaryzmu społecznego (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 22 czerwca 1999 r. K 5/99, OTK 1990 nr 5, poz. 100 i 4 grudnia 2000 r., K 9/00, OTK 2000 nr 8, poz. 294) oraz powszechności i względnej jednolitości kryteriów przyznawania świadczeń i określania ich wysokości (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 września 2005 r., P 17/04, OTK-A 2005 nr 8, poz. 90). W związku z tym brak prostej zależności między prawem do świadczeń i ich wysokością a okresem opłacania i rozmiarem składki nie zawsze oznacza niekonstytucyjność konkretnej regulacji (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 20 maja 2000 r., K 37/98, OTK 2000 nr 4, poz. 112 i z 11 grudnia 2006 r., SK 15/06, OTK-A 2006 nr 11, poz. 170). Skoro emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu „cywilnej” wysługi emerytalnej, to oznacza, że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń w rozumieniu funkcjonującym w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nawet wtedy, gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści, jaką przynosi zwiększenie emerytury. Dla porządku Sąd Najwyższy dodał, że do istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji RP) należy zapewnienie środków utrzymania w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego, a także w razie pozostawania bez pracy bez własnej woli (zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 19 grudnia 2012 r., K 9/12, OTK-A 2012 nr 11, poz. 136 czy wyrok z 3 marca 2015 r., K 39/13, OTK-A 2015 nr 3, poz. 27). Istotą prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego Trybunał zdefiniował jako obowiązek zagwarantowania minimum poziomu świadczeń osobom, które osiągnęły wiek emerytalny i zaprzestały w związku z tym aktywności zawodowej (por. wyrok z 7 lutego 2006 r., SK 45/04, OTK-A 2006 nr 2, poz. 15). Ustawodawca musi więc zadbać w pierwszej kolejności o to, aby świadczenia w ramach systemu zabezpieczenia społecznego zapewniały odpowiednie minimum środków utrzymania w sytuacjach określonych w Konstytucji osobom, które nie są w stanie utrzymywać się samodzielnie, temu zaś służy zapewnienie optymalnej alokacji ograniczonego zasobu środków finansowych na realizację celów systemu zabezpieczenia społecznego. Ten aspekt oznacza w ocenie Sądu Najwyższego, że ustawodawca nie ma konstytucyjnego obowiązku umożliwienia kumulacji świadczeń rentowych i emerytalnych z różnych tytułów (zob. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2006 r., K 23/03, OTK-A 2006 nr 1, poz. 8), tym bardziej w sytuacji, gdy pobieranie tylko jednego z nich pozwala nie tylko na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, ale ten standard znacznie przewyższa.

W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy zważył jednakże, że nie wszyscy żołnierze, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r., mogą faktycznie zrealizować uprawnienie do wykorzystania „cywilnej” wysługi emerytalnej. Wystarczy bowiem odpowiednio długa służba i wzrosty emerytury z tytułu szczególnych właściwości służby (art. 15 ust. 2 i 3) lub z tytułu inwalidztwa wojskowego (art. 15 ust. 4), aby - przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75% (art. 18 ust. 1) - „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia w wojskowej emeryturze. Podobnie rzecz się ma w przypadku tego rodzaju okresów poprzedzających służbę, krótszych niż rok (art. 15 ust. 1 pkt 2-4).

W opisanych uwarunkowaniach Sąd Najwyższy uznał, że emeryt wojskowy pozostaje w sytuacji identycznej jak żołnierz, który rozpoczął służbę po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. – jego emerytura jest obliczana wyłącznie w oparciu o wojskowy staż emerytalny. Z konstytucyjnej zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji wynika natomiast nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Zasada równości zakłada jednocześnie różne traktowanie podmiotów różnych, tj. podmiotów, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej. Równość wobec prawa to także zasadność wyboru takiego, a nie innego kryterium zróżnicowania, które jednakże musi pozostawać w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, wagą interesu, któremu zróżnicowanie ma służyć i w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostają naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz z innymi wartościami, zasadami, czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego: z 6 maja 1998 r., K 37/97, OTK 1998 nr 3, poz. 33, por. też orzeczenia z 3 września 1996 r., K 10/96, OTK 1996 nr 4, poz. 33 i z 16 grudnia 1996 r., U 1/96, OTK 1996 nr 6, poz. 55 oraz wyroki: z 24 października 2001 r., SK 22/01, OTK 2001 nr 7, poz. 216; z 2 kwietnia 2003 r., K 13/02, OTK-A 2003 nr 4, poz. 28, z 3 marca 2004 r., K 29/03, OTK-A 2004 nr 3, poz. 17). Kryterium, które niewątpliwie zadecydowało o uprzywilejowaniu (pobieraniem dwóch świadczeń) żołnierzy, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., to brak możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to jednocześnie określa krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Do tej grupy należą emeryci wojskowi, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury wojskowej, do nich zaś należą wszyscy żołnierze, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. oraz niektórzy żołnierze, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy uznał za właściwy taki kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z którego wynika, że użyte w ust. 2. tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. O wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje zatem data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego.

Sąd Okręgowy zaaprobował cytowany pogląd prawny. Wskazał, że w rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do interpretacji użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” i rozstrzygnięcia, czy ma on znaczenie podmiotowe czy też przedmiotowe - ukierunkowane na sposób jej obliczenia. Zgodnie z cytowanym wyrokiem Sądu Najwyższego, właściwy jest taki kierunek wykładni art. 95 ust.

1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. O wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje zatem data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Ten „brak możliwości” nie zachodzi wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%, lecz wówczas, gdy wynikające z przepisów prawa uwarunkowania nie pozwalają na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołujący nie miał możliwości włączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego po zwolnieniu ze służby do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej. 24 listopada 1999 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. wydało zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury wyniósł 82,69% podstawy wymiaru z uwzględnieniem służby wojskowej i okresów zatrudnienia przed służbą i został podwyższony z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15%, łącznie wyniósł 97,69% podstawy wymiaru, został jednak ograniczony do 75%. Wysługa emerytalna po zwolnieniu ze służby pozostała bez wpływu na wysokość pobieranej emerytury, ponieważ maksymalna wysokość emerytury nie może - zgodnie z art. 18 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin - przekraczać 75% podstawy wymiaru. Na wysokość emerytury nie miał wpływu również okres „cywilnego” stażu emerytalnego przed służbą. Według wyliczenia (...) w załączniku do decyzji wynosi on 6 lat i 13 dni. Okres ten uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę i 1,3% podstawy wymiaru za ponad 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (w przypadku odwołującego się wynosi łącznie 11,70%). Ponieważ odwołującemu wyliczono łącznie 93,13% podstawy wymiaru, cywilny staż ubezpieczeniowy nie miał wpływu na pobierane świadczenie.

Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał, że J. K. ma prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Odpowiednio długa służba i wzrost emerytury z tytułu inwalidztwa wojskowego sprawiły, że - przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75% - „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku ubezpieczony, jako emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie miał prawnej możliwości skonsumowania w emeryturze wojskowej żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia. W związku z powyższym, Sąd rozstrzygnął sprawę na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., a o kosztach zastępstwa procesowego orzekł w myśl art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego, tj.:

a) art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z art. 95 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 7 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin poprzez zaniechanie zastosowania polegające na nie oddaleniu odwołania, w sytuacji gdy nie ma podstaw do jego uwzględnienia a bieg do świadczeń normuje przepis rangi ustawowej;

b) art. 135 w zw. z art. 134 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez zaniechanie zastosowania i niestwierdzenie braku ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia;

c) art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego poprzez uznanie, że odwołujący udowodnił prawo do wypłaty drugiego świadczenia, gdyż nie miał możliwości doliczenia okresów zatrudnienia „cywilnych” po przyznaniu wojskowego świadczenia, czemu przeczy materiał dowodowy, a także poprzez dokonanie oceny materiału

dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania, przyjmując, że spór sprowadza się do przyznania świadczenia, a nie rozstrzygnięcia zbiegu prawa do świadczeń wbrew ustawowym regulacjom wyrażonej w dyspozycji art. 95 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 7 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin;

d) art. 98 § 1 i 2 k.p.c. poprzez niewłaściwą subsumpcję, błędnie przyjmując, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ponosi odpowiedzialność za brak możliwości przyznania prawa do wypłaty świadczenia od dwóch organów rentowych ((...) i ZUS), a w konsekwencji jest stroną przegrywającą, podczas gdy pozwany nie ma podstaw prawnych do uwzględnienia roszczenia odwołującego;

2. naruszenia prawa materialnego, tj.:

a) art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez błędną subsumpcję polegającą na uznaniu, że odwołujący nabył prawo do świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ww. ustawie, czemu przeczy zgromadzony materiał dowodowy, gdyż J. K. nie spełnia przesłanek do przyznania świadczenia, gdyż nie legitymuje się wymaganym stażem ubezpieczeniowym uprawniającym do emerytury lub renty, a w sprawie zachodzi zbieg świadczeń;

b) art. 95 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 7 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin poprzez zaniechanie zastosowania i nieoddalenie odwołania J. K.;

c) art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 14 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin poprzez błędną subsumpcję, polegającą na uznaniu, że w świetle obowiązujących przepisów jest możliwe pobieranie przez odwołującego obu świadczeń, tj. emerytury wojskowej oraz emerytury z FUS, podczas gdy zarówno organy administracji publicznej, jak i sądy powszechne powinny dokonać wykładni ww. przepisów zgodnie z wolą ustawodawcy i ich literalnym brzmieniem, zwłaszcza że odwołujący pełnił służbę wojskową przed styczniem 1999 r. i miał ustawową możliwość doliczenia okresów zatrudnienia po uzyskaniu świadczenia, a w konsekwencji przeliczenia wymiaru emerytury wojskowej;

d) art. 15a ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin poprzez błędną subsumpcję, polegającą na pominięciu faktu, że odwołujący rozpoczął służbę wojskową przed 1 stycznia 1999 r.;

e) art. 2 ust. 2 w zw. z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 7 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyznaniu prawa do wypłaty świadczenia z FUS (z (...) pobiera) i pominięciu, że w razie zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną.

Wskazując na te zarzuty, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania oraz zasądzenie na rzecz organu rentowego od odwołującego zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. W zakresie wniosków ewentualnych organ rentowy wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik J. K. wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za drugą instancję.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył:

Apelacja nie była zasadna.

Ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny sprawy nie był sporny pomiędzy stronami i zasadniczo nie był kwestionowany przez organ rentowy w apelacji. Zarzuty dotyczące błędnej oceny materiału dowodowego odnosiły się w głównej mierze do tego, czy J. K. przysługuje prawo do dwóch świadczeń emerytalnych. Pomimo że organ rentowy w apelacji zarzucił naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez uznanie, że odwołujący udowodnił prawo do wypłaty drugiego świadczenia emerytalnego, czyli emerytury ZUS, poza już przyznaną emeryturą wojskową, to w istocie problem dotyczy interpretacji art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o czym w dalszej części uzasadnienia. W tym też zakresie organ rentowy pozostaje w błędzie, twierdząc w apelacji, że Sąd pierwszej instancji pominął fakt, że odwołujący rozpoczął służbę wojskową przed 1 stycznia 1999 r. Takie ustalenie wynika wprost z uzasadnienia Sądu Okręgowego. Zważywszy że stan faktyczny sprawy nie budził wątpliwości Sądu Apelacyjnego, Sąd przyjął go za własny bez ponownego przytaczania ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (bo z treści zarzutu wynika, że właśnie ten paragraf organ rentowy chciał podnieść) nie był zasadny.

Nie można było podzielić zarzutu naruszenia art. 98 k.p.c., ponieważ orzeczenie o kosztach procesu jest akcesoryjne i zależne od rozstrzygnięcia o meritum sprawy. Skoro Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie w całości, to konsekwencją tego jest uznanie organu rentowego za przegrywającego sprawę i obciążenie go kosztami procesu strony wygrywającej. Trudno też uznać za skuteczny zarzut obrazy art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Jeżeli bowiem Sąd Okręgowy podzielił zasadność odwołania, to był zobowiązany je uwzględnić i odpowiednio zmienić zaskarżoną decyzję organu rentowego, co też uczynił. Reasumując, podniesione zarzuty procesowe nie mogły doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku, stąd konieczne było rozważnie przez Sąd Apelacyjny prawidłowości zastosowania prawa materialnego przez Sąd Okręgowy.

W zakresie zastosowanych przepisów prawa materialnego Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawną dokonaną przez Sąd Okręgowy. Przedmiotem niniejszego postępowania było prawo J. K. do wypłaty zawieszanej emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji zbiegu tego świadczenia z emeryturą wojskową. Nie ulegało wątpliwości, że w polskim systemie zabezpieczenia społecznego zasadą jest pobieranie jednego świadczenia (wybranego lub wyższego) co wynika wprost z art. 95 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 53, zwanej dalej „ustawą emerytalną”). Zgodnie z tym przepisem w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. W myśl art. 95 ust. 2 tej ustawy przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art.18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Co do zasady więc w razie zbiegu uprawnień do emerytury z dwóch różnych systemów przysługuje tylko jedno świadczenie – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Zasada ta ma również zastosowanie do przypadku nabycia prawa do emerytury wojskowej, ponieważ art. 95 ust. 2 określający wyjątek od zasady pobierania jednego świadczenia emerytalnego odnosi się również do emerytur wojskowych. Wyłączenie zasady pobierania jednego świadczenia, przewidziane w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej dotyczy przypadku obliczenia emerytury wojskowej dla żołnierza powołanego do służby wojskowej po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. Sytuacja żołnierzy zawodowych, o których stanowi art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, jest odmienna, gdyż przy obliczaniu ich emerytury wojskowej nie podlegają uwzględnieniu żadne okresy składkowe i nieskładkowe ani sprzed rozpoczęcia służby (art. 16 ust. 1 tej ustawy), ani przypadające po jej zakończeniu (art. 14 ust. 1 tej ustawy). Wskutek rozdzielenia systemów ubezpieczeniowego i zaopatrzeniowego każdy z nich realizuje osobno zobowiązania wobec żołnierzy zawodowych, którzy służbę rozpoczęli po 1 stycznia 1999 r. W rezultacie osoba uprawniona do emerytury wojskowej obliczonej

na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, która spełnia jednocześnie warunki do emerytury z FUS ma prawo do pobierania obu tych świadczeń bez ograniczeń.

Kluczowe znaczenie miała zatem w sprawie wykładnia użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „emerytura wojskowa została obliczona według zasad określonych w art. 15a lub art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” i rozstrzygnięcie, czy przepis ten ma znaczenie podmiotowe, czy też przedmiotowe, ukierunkowane na sposób jej obliczenia. Interpretacji tego przepisu dokonał Sąd Najwyższy w wyroku z 24 stycznia 2019 r. (I UK 426/17), trafnie cytowanym przez Sąd Okręgowy. Sąd Najwyższy przedstawił interpretację art. 2 i art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej oraz art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, których naruszenie zarzucił organ rentowy w apelacji. Sąd Najwyższy uznał za właściwy kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U z 2018 r. poz. 1076 ze zm.), z którego wynika, że użyte w ust. 2. tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Oznacza to, że o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. O zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej (art. 95 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Należało zauważyć, że sprawa rozpoznawana przez Sąd Najwyższy dotyczyła ubezpieczonego – żołnierza, który po odbyciu 23 lat służby przeszedł na zaopatrzenie emerytalne (na poziomie 64% podstawy wymiaru, ale po uwzględnieniu zwiększenia z tytułu grupy inwalidzkiej osiągnął maksymalną wysokość świadczenia tylko z tytułu służby) pobierane z Wojskowego Biura Emerytalnego. Idąc tokiem rozumowania Sądu Najwyższego, należało stwierdzić, że warunkiem, który zadecydował (w tym konkretnym przypadku) o uprzywilejowaniu żołnierza (poprzez pobieranie równoległe dwóch świadczeń), był brak możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to określa jednocześnie krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą. Do tej grupy należą emeryci wojskowi, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury wojskowej. Do nich zaś należą wszyscy żołnierze, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. oraz niektórzy żołnierze, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r. W przypadku odwołującego oznacza to, że prawo do pobierania przez niego emerytury z ZUS (obecnie zawieszony) obok emerytury wojskowej może służyć tylko wtedy, gdy nie było możliwości uwzględnienia stażu „cywilnego” przy ustaleniu wysokości emerytury wojskowej.

Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, J. K. należy do jednej z tych grup osób uprzywilejowanych, ponieważ nie miał możliwości włączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego po zwolnieniu ze służby do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej. Ze stanu faktycznego sprawy wynikało bowiem, że 24 listopada 1999 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. wydało zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury wyniósł 82,69% podstawy wymiaru z uwzględnieniem służby wojskowej i okresów zatrudnienia przed służbą i został podwyższony z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15%, łącznie wyniósł 97,69% podstawy wymiaru, został jednak ograniczony do 75%. Wysługa emerytalna po zwolnieniu ze służby pozostała bez wpływu na wysokość pobieranej emerytury, ponieważ maksymalna wysokość emerytury nie może - zgodnie z art. 18 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin - przekraczać 75% podstawy wymiaru. Na wysokość emerytury

nie ma wpływu również okres „cywilnego” stażu emerytalnego przed służbą. Według wyliczenia (...) w załączniku do decyzji wynosi on 6 lat i 13 dni. Okres ten uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę i 1,3% podstawy wymiaru za ponad 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (w przypadku odwołującego wynosi łącznie 11,70%). Ponieważ odwołującemu wyliczono łącznie 93,13% podstawy wymiaru, cywilny staż ubezpieczeniowy nie miał wpływu na pobierane świadczenie.

W tych okolicznościach należało podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że J. K. ma prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zarzuty naruszenia prawa materialnego były niezasadne, a apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. (punkt I sentencji wyroku).

Z uwagi na to, że odwołujący jest stroną wygrywającą w postępowaniu apelacyjnym, to na podstawie art. 99 w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzone na jego rzecz od organu rentowego kwotę 240 zł. Wysokość kosztów postępowania została ustalona na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym od 30 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu przyznano odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia Sądu Okręgowego, którym je zasądzone, do dnia zapłaty (punkt II wyroku).

Sławomir Bagiński Alicja Sołowińska Bożena Szponar-Jarocka